

ผลตอบแทนจากการผลิตไบโയാสุบ

เนื่องจากเกษตรกรมีการผลิตไบโയാสุบทั้ง 3 พันธุ์บางส่วนเกินจำนวนโควต้าที่ได้รับจากสถานียาสุบ เมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนที่เกษตรกรควรจะได้รับจึงแบ่งเป็นอัตราผลตอบแทนตามโควต้า และอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ซึ่งอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงหมายถึง อัตราผลตอบแทนตามโควต้ารวมกับอัตราผลตอบแทนจากจำนวนไบโയാสุบที่เกินโควต้า แต่ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนการผลิตไบโയാสุบทั้ง 3 พันธุ์ จะวิเคราะห์ผลตอบแทนตามโควต้าเท่านั้น ส่วนผลตอบแทนจากจำนวนไบโയാสุบที่เกินโควต้าจะไม่ทำการวิเคราะห์ เนื่องจาก

- พันธุ์เวอร์จิเนีย จำนวนยาสุบที่ผลิตเกินโควต้า เกษตรกรบางรายนำไปขายให้บริษัทเอกชน บางรายนำไปทำเป็นยาเส้นแล้วขาย บางรายนำมาบริโภคเอง และบางรายก็เก็บไว้ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับสัดส่วนไบโയാสุบที่กล่าวข้างต้นไม่ทราบแน่นอน และราคาขายในกรณีที่ขายให้กับบริษัทเอกชน หรือนำไปทำเป็นยาเส้นแล้วขายก็ไม่ทราบเช่นกัน ทำให้ไม่สามารถหาผลตอบแทนจากไบโയാสุบส่วนที่เกินโควต้านี้ได้

- พันธุ์เบอร์เลย์ เกษตรกรจะนำไบโയാสุบส่วนที่เกินโควต้าไปรวมกับไบโയാสุบของเพื่อนเกษตรกรด้วยกัน เพื่อให้ได้ครบโควต้าแล้วจึงนำไปจำหน่าย และเกษตรกรผู้ปลูกและเนื้อที่เพาะปลูกมีจำนวนน้อย จึงไม่เกิดปัญหาไบโയാสุบส่วนที่เกินโควต้าเท่าไร

- พันธุ์เตอร์กิช เป็นไบโയാที่ใช้ในการผสมเพื่อให้ได้รสชาติ จะบริโภคโดยตรงไม่ได้ ถ้าเก็บไว้เกิน 3 เดือนไบโയാจะเสื่อมคุณภาพ ถือเป็นผลผลิตที่เสีย (Waste Product) ไม่สามารถจะขายได้ และจากการที่โรงงานยาสุบไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อไบโയാสุบส่วนที่เกินโควต้า จึงทำให้ไบโയാสุบส่วนที่เกินโควต้าเสื่อมคุณภาพเป็นส่วนมาก

5.1 ลักษณะการวิเคราะห์ผลตอบแทน

การวิเคราะห์ผลตอบแทนจะแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะดังต่อไปนี้

### 5.1.1 การวิเคราะห์สถานภาพด้านรายได้-ค่าใช้จ่าย<sup>1/</sup>

การวิเคราะห์ในลักษณะนี้จะทำให้ทราบถึงความสามารถในการได้มาซึ่งรายได้ที่จะพอเพียงต่อการชดเชยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ถ้ามีเหตุการณ์ที่ทำให้รายได้เปลี่ยนแปลงหรือความสามารถในการปรับปรุงค่าใช้จ่ายบางส่วน จะทำให้กำไรเพิ่มขึ้นหรือลดลงเล็กน้อยเพียงใด สูตรที่ใช้ในการคำนวณได้แก่

$$\text{- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายผันแปรต่อรายได้รวม} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายผันแปร}}{\text{รายได้รวม}}$$

รายได้รวม คือ รายได้จากการขายโฆษณาทั้งตามโควต้า

$$\text{- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายคงที่ต่อรายได้รวม} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายคงที่}}{\text{รายได้รวม}}$$

$$\text{- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตต่อรายได้รวม} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิต}}{\text{รายได้รวม}}$$

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิต คือ ค่าใช้จ่ายส่วนที่เป็นต้นทุนผันแปรรวม กับส่วนที่เป็นต้นทุนคงที่

$$\text{- อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้รวม}}$$

กำไรสุทธิ คือ ผลต่างระหว่างรายได้รวมกับค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิต

---

<sup>1/</sup> สมศักดิ์ เพียงพร้อม, การจัดการฟาร์ม, กรุงเทพมหานคร. ภาควิชาการเกษตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526 หน้า 13-14

### 5.1.2 การวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจ<sup>1/</sup>

เป็นการวิเคราะห์ในระยะเวลาสั้น ๆ เพื่อให้ทราบถึงอัตราผลตอบแทนที่เกิดจากการทำไร่ยาสูบโดยคำนึงถึงต้นทุนทั้งหมดว่ามีผลทำให้เกิดกำไรสุทธิมากน้อยแค่ไหน และในส่วนของต้นทุนผันแปรซึ่งเป็นต้นทุนส่วนใหญ่ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด ควรมีความสัมพันธ์กับผลผลิตที่ได้รับมากน้อยเพียงใดในรูปของกำไรส่วนเกิน สูตรที่ใช้ในการคำนวณได้แก่

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ต้นทุนการผลิต}} \times 100$$

$$\text{อัตรากำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการผลิต} = \frac{\text{กำไรส่วนเกิน}}{\text{ต้นทุนการผลิต}} \times 100$$

ต้นทุนการผลิต คือ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิต

กำไรส่วนเกิน คือ ผลต่างระหว่างรายได้กับต้นทุนผันแปร

### 5.1.3 การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

เป็นการวิเคราะห์ต่อเนื่องจากการวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจ เป็นการพิจารณาถึงจุดที่รายได้รวมเท่ากับต้นทุนรวม ณ จุดนี้เกษตรกรจะไม่มีผลกำไรหรือขาดทุนจากการผลิต ถ้าเกษตรกรต้องการผลกำไรจะต้องผลิตให้มากกว่าจำนวนผลผลิต ณ จุดคุ้มทุน การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนนี้จะช่วยเป็นแนวทางให้โรงงานยาสูบกำหนดจำนวนโควตาใบยาแห้งที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร การคำนวณหาจุดคุ้มทุนมีสูตรดังนี้

---

<sup>1/</sup> Sung-Hwan and Yu-Kang Mao, Analysis of Production Costs and Profitability of Crops and Livestock Farming, Aspac Food and Fertilizer Technology Center, 1979 P.1-2

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน} &= \frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{ราคาขายต่อหน่วย} - \text{ต้นทุนผันแปรต่อหน่วย}} \\ \text{หรือ} &= \frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{กำไรส่วนเกินต่อหน่วย}} \end{aligned}$$

#### 5.1.4 การวิเคราะห์ตามเกณฑ์เงินสด

เป็นการวิเคราะห์ที่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดเพียงอย่างเดียว เนื่องจากต้นทุนการผลิตโดยยาสูบประกอบไปด้วยต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ ซึ่งต้นทุนทั้งสองประเภทนี้ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสด และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดได้แก่ ค่าแรงงานที่จ้าง ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่าฟืน ค่าขนปุ๋ย ค่าภาษีที่ดิน ค่าเชือก กระจอบ เข็ม ไม้ทำราว เป็นต้น ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสดได้แก่ ค่าแรงงานในครัวเรือน ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ดอกเบี้ยเงินลงทุน ค่าใช้ที่ดิน เป็นต้น ส่วนมูลค่าของเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ไม่นำมาคิดเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตเพราะถือว่าเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรนี้เกษตรกรมีอยู่แล้วไม่ว่าจะทำไมไร่ยาสูบหรือไม่ และเกษตรกรที่ทำการสำรวจนั้นไม่ได้มีอาชีพทำไร่ยาสูบเพียงอย่างเดียว

กำไรที่เกิดจากค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสด เรียกว่า กำไรเงินสด เป็นสิ่งที่บอกให้ทราบว่าเกษตรกรได้รับเงินกำไรจากการปลูกยาสูบที่เป็นตัวเงินจำนวนเท่าไร ถึงแม้กำไรที่เกิดขึ้นจากค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตจะเป็นผลติดลบหรือผลขาดทุน เกษตรกรจะทำการผลิตโดยยาสูบต่อไปหรือไม่ ก็ใช้กำไรเงินสดเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการตัดสินใจได้

$$\text{กำไรเงินสด} = \text{รายได้รวม} - \text{ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสด}$$

#### 5.2 การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการผลิตโดยยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดยยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีต้นทุนการผลิตโดยยาแห้งประจำปี 2527/2528 เฉลี่ยต่อฟาร์ม 68,652.90 บาท หรือกิโลกรัมละ 25.15 บาท แบ่งเป็นต้นทุน

ผันแปร 45,901.78 บาทต่อฟาร์ม หรือ 16.82 บาทต่อกิโลกรัม และต้นทุนคงที่ 22,751.12 บาทต่อฟาร์ม หรือ 8.33 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งในต้นทุนการผลิตนี้เป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสด 28,223.69 บาทต่อฟาร์ม หรือ 10.34 บาทต่อกิโลกรัม แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสด ส่วนต้นทุนผันแปร 28,178.09 บาทต่อฟาร์ม หรือ 10.32 บาทต่อกิโลกรัม และค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนคงที่ 45.60 บาทต่อฟาร์ม หรือ 0.02 บาทต่อกิโลกรัม

ส่วนราคารับซื้อและปริมาณรับซื้อตามโควตาเฉลี่ยสำหรับใบยาแห้งพันธุ์เวอร์จิเนียของ โรงงานยาสูบประจำปี 2527/2528 เท่ากับ 41.58 บาทต่อกิโลกรัม และ 1.7 โควตาหรือ 2,210 กิโลกรัม ตามลำดับ (1 โควตา = 1,300 กิโลกรัม)

ดังนั้นรายได้และค่าใช้จ่ายในการผลิตตามปริมาณโควตาที่เกษตรกรเฉลี่ยหนึ่งรายได้-รับจากโรงงานยาสูบของใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียประจำปี 2527/2528 มีดังนี้



1. ปริมาณการผลิตตามโควต้า	2,210	กิโลกรัม
2. ราคาซื้อของโรงงานยาสูบต่อกิโลกรัม	41.58	บาท
3. รายได้รวม (1×2)	91,891.80	บาท
4. ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม	16.82	บาท
5. ต้นทุนผันแปรตามโควต้า (1×4)	37,172.20	บาท
6. ต้นทุนคงที่	22,751.12	บาท
7. ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น (5+6)	59,923.32	บาท
8. กำไรสุทธิ (3-7)	31,968.48	บาท
9. กำไรส่วนเกินต่อกิโลกรัม (2-4)	24.76	บาท
10. กำไรส่วนเกิน (1×9)	54,719.60	บาท
11. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม	10.32	บาท
12. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนผันแปร (1×11)	22,807.20	บาท
13. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนคงที่ต่อฟาร์ม	45.60	บาท
14. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสด (12+13)	22,852.80	บาท
15. กำไรเงินสด (3-14)	69,039.00	บาท

หมายเหตุ รายการที่ 11 และ 13 ดูรายละเอียดในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 รายละเอียดค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จำนวน 20 ฟาร์ม)

บาท : ฟาร์ม

	ค่าใช้จ่ายที่จ่าย เป็นเงินสด	ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้ จ่ายเป็นเงินสด	รวม	ค่าใช้จ่ายเงินสด เฉลี่ยต่อฟาร์ม
1. เนื้อที่เพาะปลูก(ไร่)			179	
2. จำนวนผลผลิตยาแห้ง(ก.ก.)			54,584	
3. ต้นทุนผันแปร(บาท)				
ค่าแรง	76,229.80	300,488.13	376,717.93	
ค่าวัสดุ	464,251.31	-	464,251.31	
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	23,080.80	52,985.67	77,066.47	
	563,561.91	354,473.80	918,035.71	28,178.09
4. ต้นทุนคงที่(บาท)				
ค่าใช้ที่ดิน <sup>1/</sup>	-	349,700.00	349,700.00	
ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ อุปกรณ์การเกษตร <sup>2/</sup>	-	104,410.31	104,410.31	
ค่าภาษีที่ดิน	912.00	-	912.00	
	912.00	454,110.31	455,022.31	45.60
5. ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น(3+4)	564,473.91	808,584.11	1,373,058.02	28,223.69

$$\begin{aligned} \text{ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม} &= \frac{563,561.91}{54,584} \\ &= 10.32 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนคงที่ต่อกิโลกรัม} &= \frac{912.00}{54,584} \\ &= 0.02 \text{ บาท} \end{aligned}$$

<sup>1/</sup> ค่าใช้ที่ดิน เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด เพราะถือว่าเกษตรกรมีที่ดินที่ใช้ในการเพาะปลูกอยู่แล้ว ดังนั้น เกษตรกรจึงไม่จำเป็นต้องไปเช่าที่ดินในการเพาะปลูกยาสูบ

<sup>2/</sup> รายละเอียดค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรของใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย อยู่ในภาคผนวก ค.

### 5.2.1 การวิเคราะห์สถานภาพด้านรายได้-ค่าใช้จ่าย

- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายผันแปรต่อรายได้รวม	= $\frac{37,172.20}{91,891.80}$
	= 0.40
- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายคงที่ต่อรายได้รวม	= $\frac{22,751.12}{91,891.80}$
	= 0.25
- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตต่อรายได้รวม	= $\frac{59,923.32}{91,891.80}$
	= 0.65
- อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม	= $\frac{31,968.48}{91,891.80}$
	= 0.35

ในการปลูกใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากจำนวนรายได้ที่เกษตรกรได้รับทุก ๆ 1 บาท จะเป็นต้นทุนการผลิต 0.65 บาท โดยเป็นการจ่ายค่าใช้จ่ายส่วนต้นทุนผันแปร 0.40 บาท ส่วนต้นทุนคงที่ 0.25 บาท และในจำนวนรายได้ที่ได้รับทุก ๆ 1 บาท จะมีกำไร 0.35 บาท

### 5.2.2 การวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจ

- อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต	= $\frac{31,968.48}{59,923.32} \times 100$
	= 53.34 %
- อัตรากำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการผลิต	= $\frac{54,719.60}{59,923.32} \times 100$
	= 91.32 %



จะเห็นได้ว่าอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียมีจำนวนที่สูงคือ ร้อยละ 53.34 นั่นคือ จากค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย 100 บาท จะได้รับผลตอบแทนในรูปของกำไรสุทธิ 53.34 บาท และถ้าพิจารณาเฉพาะค่าใช้จ่ายส่วนต้นทุนผันแปร ผลตอบแทนที่ได้ในรูปของกำไรส่วนเกินยังมีจำนวนมาก คือ ร้อยละ 91.32 กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย จำนวน 100 บาท จะได้รับผลตอบแทนในรูปของกำไรส่วนเกิน 91.32 บาท

### 5.2.3 การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน} &= \frac{22,751.12}{24.76} \\ &= 918.87 \text{ กิโลกรัม} \end{aligned}$$

เกษตรกรผู้ปลูกใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะต้องทำการผลิตใบยาแห้งให้ได้มากกว่า 918.87 กิโลกรัม จึงจะเกิดผลกำไรและปัจจุบันปริมาณโคเวต้าเฉลี่ยที่โรงงานยาสูบให้กับเกษตรกรแต่ละราย มีจำนวน 2,210 กิโลกรัม เป็นปริมาณที่สูงกว่าปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุนอยู่จำนวน  $2,210 - 918.87 = 1,291.13$  กิโลกรัม หรือร้อยละ 140.51 ของปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน ถ้าเกษตรกรสามารถทำการผลิตได้ตามโคเวต้าที่ได้รับ ก็จะมีแต่ผลกำไรเท่านั้น

### 5.2.4 การวิเคราะห์เกณฑ์เงินสด

$$\begin{aligned} \text{กำไรเงินสด} &= 91,891.80 - 22,852.80 \\ &= 69,039.00 \text{ บาท} \end{aligned}$$

การปลูกใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรจะส่งเสริมให้มีการปลูกมากขึ้น เพราะมีผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตถึงร้อยละ 53.34 และถ้าพิจารณา

ถึงกำไรเงินสดก็จะเห็นได้ว่ามีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตมากขึ้น คือ  $\frac{69,039.00}{59,923.32} \times 100$   
 = 115.21 % หมายถึง จากค่าใช้จ่ายในการผลิตใบยาพันธุ์เวอร์จิเนียจำนวน 100 บาท  
 จะได้รับผลตอบแทนในรูปของกำไรเงินสด 115.21 บาท

### 5.3 การวิเคราะห์ผลตอบแทนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีต้นทุนการผลิตใบยาแห้งประจำปี 2527/2528 เฉลี่ยต่อฟาร์ม 8,622.25 บาท หรือกิโลกรัมละ 23.75 บาท แบ่งเป็นต้นทุนผันแปร 7,090.88 บาทต่อฟาร์ม หรือ 19.53 บาทต่อกิโลกรัม และต้นทุนคงที่ 1,531.37 บาทต่อฟาร์ม หรือ 4.22 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งในต้นทุนการผลิตนี้เป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดจำนวน 3,177.29 บาทต่อฟาร์ม หรือ 8.75 บาทต่อกิโลกรัม แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนผันแปร 3,172.67 บาทต่อฟาร์ม หรือ 8.74 บาทต่อกิโลกรัม และค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนคงที่ 4.62 บาทต่อฟาร์ม หรือ 0.01 บาทต่อกิโลกรัม

ราคารับซื้อใบยาแห้งพันธุ์เบอร์เลย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของโรงงานยาสูบประจำปี 2527/2528 มีจำนวนเฉลี่ย 29.11 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนปริมาณรับซื้อใบยาแห้งตามโควตาของโรงงานยาสูบมีจำนวนเฉลี่ย 1 โควตา หรือ 350 กิโลกรัม (1 โควตา = 350 กิโลกรัม)

ดังนั้น รายได้และค่าใช้จ่ายในการผลิตตามปริมาณโควตาที่เกษตรกรเฉลี่ยแต่ละรายได้ รับจากโรงงานยาสูบของใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ประจำปี 2527/2528 มีดังนี้

1. ปริมาณการผลิตตามโควต้า	350	กิโลกรัม
2. ราคาซื้อขายของโรงงานยาสูบต่อกิโลกรัม	29.11	บาท
3. รายได้รวม (1×2)	10,188.50	บาท
4. ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม	19.53	บาท
5. ต้นทุนผันแปรตามโควต้า (1×4)	6,835.50	บาท
6. ต้นทุนคงที่	1,531.37	บาท
7. ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น (5+6)	8,366.87	บาท
8. กำไรสุทธิ (3-7)	1,821.63	บาท
9. กำไรส่วนเกินต่อกิโลกรัม (2-4)	9.58	บาท
10. กำไรส่วนเกิน (1×9)	3,353.00	บาท
11. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม	8.74	บาท
12. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนผันแปร (1×11)	3,059.00	บาท
13. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนคงที่ต่อฟาร์ม	4.62	บาท
14. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสด (12+13)	3,063.62	บาท
15. กำไรเงินสด (3-14)	7,124.88	บาท

หมายเหตุ รายการที่ 11 และ 13 ดูรายละเอียดในตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 รายละเอียดค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดในการผลิตโภยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์  
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จำนวน 20 ฟาร์ม)

บาท : ฟาร์ม

	ค่าใช้จ่ายที่จ่าย เป็นเงินสด	ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้ จ่ายเป็นเงินสด	รวม	ค่าใช้จ่ายเงินสด เฉลี่ยต่อฟาร์ม
1. เนื้อที่เพาะปลูก(ไร่)			24.5	
2. จำนวนผลผลิตยาแห้ง(ก.ก.)			7,262	
3. ต้นทุนผันแปร(บาท)				
ค่าแรง	10,512.00	70,022.25	80,534.25	
ค่าวัสดุ	52,661.50	-	52,661.50	
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	280.00	8,341.98	8,621.98	
	63,453.50	78,364.23	141,817.73	3,172.67
4. ต้นทุนคงที่(บาท)				
ค่าใช้ที่ดิน <sup>1/</sup>	-	23,400.00	23,400.00	
ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ อุปกรณ์การเกษตร <sup>2/</sup>	-	7,135.10	7,135.10	
ค่าภาษีที่ดิน	92.30	-	92.30	
	92.30	30,535.10	30,627.40	4.62
5. ต้นทุนการผลิตหัวสั้น(3+4)	63,545.80	108,899.33	172,445.13	3,177.29

$$\begin{aligned} \text{ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม} &= \frac{63,453.50}{7,262} \\ &= 8.74 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนคงที่ต่อกิโลกรัม} &= \frac{92.30}{7,262} \\ &= 0.01 \text{ บาท} \end{aligned}$$

5.3.1 การวิเคราะห์สถานภาพด้านรายได้-ค่าใช้จ่าย

$$\begin{aligned} \text{- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายผันแปรต่อรายได้รวม} &= \frac{6,835.50}{10,188.50} \\ &= 0.67 \end{aligned}$$

<sup>1/</sup> ค่าใช้ที่ดิน เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด เพราะถือว่าเกษตรกรมีที่ดินที่ใช้ในการเพาะปลูกอยู่แล้ว ดังนั้นเกษตรกรจึงไม่จำเป็นต้องไปเช่าที่ดินในการเพาะปลูกยาสูบ

<sup>2/</sup> รายละเอียดค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรของโภยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์อยู่ในภาคผนวก ค.

$$\begin{aligned}
 - \text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายคงที่ต่อรายได้รวม} &= \frac{1,531.37}{10,188.50} \\
 &= 0.15 \\
 - \text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตต่อรายได้รวม} &= \frac{8,366.87}{10,188.50} \\
 &= 0.82 \\
 - \text{อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม} &= \frac{1,821.63}{10,188.50} \\
 &= 0.18
 \end{aligned}$$

ในการปลูกใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากจำนวนรายได้ที่เกษตรกรได้รับทุก ๆ 1 บาท จะเป็นต้นทุนการผลิต 0.82 บาท โดยเป็นการจ่ายค่าใช้จ่ายส่วนต้นทุนผันแปร 0.67 บาท ส่วนต้นทุนคงที่ 0.15 บาท และในจำนวนรายได้ที่ได้รับทุก ๆ 1 บาท จะมีกำไร 0.18 บาท

### 5.3.2 การวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจ

$$\begin{aligned}
 - \text{อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต} &= \frac{1,821.63}{8,366.76} \times 100 \\
 &= 21.77 \% \\
 - \text{อัตรากำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการผลิต} &= \frac{3,353.00}{8,366.87} \times 100 \\
 &= 40.07 \%
 \end{aligned}$$

อัตราผลตอบแทนในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ คือ ร้อยละ 21.77 หมายความว่า ในการจ่ายค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ 100 บาท จะได้รับผลตอบแทนในรูปของกำไรสุทธิ 21.77 บาท ส่วนผลตอบแทนในรูปกำไรส่วนเกินเมื่อพิจารณาเฉพาะต้นทุนผันแปรมีจำนวนร้อยละ 40.07 หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ 100 บาท จะได้รับผลตอบแทนในรูปกำไรส่วนเกิน 40.07 บาท

### 5.3.3 การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน} &= \frac{1,531.37}{9.58} \\ &= 159.85 \text{ กิโลกรัม} \end{aligned}$$

ปัจจุบันปริมาณโคคาเดลีที่โรงงานยาสูบให้กับเกษตรกรแต่ละราย มีจำนวน 350 กิโลกรัม เป็นปริมาณที่สูงกว่าปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุนอยู่จำนวน 350-159.85 = 190.15 กิโลกรัมหรือร้อยละ 118.96 ของปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน แสดงว่าเกิดผลกำไรในการผลิต

### 5.3.4 การวิเคราะห์เกณฑ์เงินสด

$$\begin{aligned} \text{กำไรเงินสด} &= 10,188.50 - 3,063.62 \\ &= 7,124.88 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ผลตอบแทนแก่เกษตรกรผู้ปลูก 1 รายในรูปของกำไรเงินสดจำนวน 7,124.88 บาท หรือคิดเป็นร้อยละต่อต้นทุนการปลูก ดังนี้  $\frac{7,124.88}{8,366.87} \times 100 = 85.16\%$  หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการปลูกใบยาพันธุ์เบอร์เลย์จำนวน 100 บาท ให้ผลตอบแทนในรูปกำไรเงินสด จำนวน 85.16 บาท

### 5.4 การวิเคราะห์ผลตอบแทนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีต้นทุนการผลิตใบยาแห้งประจำปี 2527/2528 เฉลี่ยต่อฟาร์ม 17,258.47 บาท หรือกิโลกรัมละ 23.37 บาท แบ่งเป็นต้นทุนต้นแปร 14,233.24 บาทต่อฟาร์ม หรือ 19.27 บาทต่อกิโลกรัม และต้นทุนคงที่ 3,025.23 บาทต่อฟาร์ม หรือ 4.10 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งในต้นทุนการผลิตนี้เป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดจำนวน 5,325.24 บาทต่อฟาร์ม หรือ 7.21 บาทต่อกิโลกรัม แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงิน -

สคส่วนต้นทุนผันแปร 5,308.74 บาทต่อฟาร์ม หรือ 7.19 บาทต่อกิโลกรัม และค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสคส่วนต้นทุนคงที่ 16.50 บาทต่อฟาร์ม หรือ 0.02 บาทต่อกิโลกรัม

ราคารับซื้อใบยาแห้งและปริมาณการรับซื้อตามโควต้าเฉลี่ยของใบยาแห้งพันธุ์เตอร์กิชของโรงงานยาสูบประจำปี 2527/2528 มีจำนวน 23.30 บาทต่อกิโลกรัม และ 3.25 โควต้า หรือ 650 กิโลกรัม ตามลำดับ (1 โควต้า = 200 กิโลกรัม)

ดังนั้นรายได้และค่าใช้จ่ายในการผลิตตามปริมาณโควต้าที่เกษตรกรเฉลี่ยแต่ละรายได้ รับจากโรงงานยาสูบของใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชประจำปี 2527/2528 มีดังนี้

1. ปริมาณการผลิตตามโควต้า	650	กิโลกรัม
2. ราคารับซื้อของโรงงานยาสูบต่อกิโลกรัม	23.30	บาท
3. รายได้รวม (1×2)	15,145.00	บาท
4. ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม	19.27	บาท
5. ต้นทุนผันแปรตามโควต้า (1×4)	12,525.50	บาท
6. ต้นทุนคงที่	3,025.23	บาท
7. ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น (5+6)	15,550.73	บาท
8. กำไรสุทธิ (3-7)	-405.73	บาท
9. กำไรส่วนเกินต่อกิโลกรัม (2-4)	4.03	บาท
10. กำไรส่วนเกิน (1×9)	2,619.50	บาท
11. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสคส่วนต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม	7.19	บาท
12. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสคส่วนต้นทุนผันแปร (1×11)	4,673.50	บาท
13. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสคส่วนต้นทุนคงที่ต่อฟาร์ม	16.50	บาท
14. ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสค (12+13)	4,690.00	บาท
15. กำไรเงินสค (3-14)	10,455.00	บาท

หมายเหตุ - ตัวเลขติดลบ หมายถึง ผลขาดทุน  
- รายการที่ 11 และ 13 คูณรายละเอียดในตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 รายละเอียดค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช  
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จำนวน 20 ฟาร์ม)

บาท : ฟาร์ม

	ค่าใช้จ่ายที่จ่าย เป็นเงินสด	ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้ จ่ายเป็นเงินสด	รวม	ค่าใช้จ่ายเงินสด เฉลี่ยต่อฟาร์ม
1. เนื้อที่เพาะปลูก(ไร่)			66	
2. จำนวนผลผลิตยาแห้ง(ก.ก.)			14,769	
3. ต้นทุนผันแปร(บาท)				
ค่าแรง	29,926.74	161,744.90	191,671.64	
ค่าวัสดุ	74,207.10	-	74,207.10	
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	2,041.00	16,744.99	18,785.99	
	106,174.84	178,489.89	284,664.73	5,308.74
4. ต้นทุนคงที่(บาท)				
ค่าใช้ที่ดิน <sup>1/</sup>	-	49,000.00	49,000.00	
ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ อุปกรณ์การเกษตร <sup>2/</sup>	-	11,174.61	11,174.61	
ค่าภาษีที่ดิน	330.00	-	330.00	
	330.00	60,174.61	60,504.61	16.50
5. ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น(3+4)	106,504.84	238,664.50	345,169.34	5,325.24

$$\begin{aligned} \text{ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม} &= \frac{106,174.84}{14,769} \\ &= 7.19 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นเงินสดส่วนต้นทุนคงที่ต่อกิโลกรัม} &= \frac{330.00}{14,769} \\ &= 0.02 \text{ บาท} \end{aligned}$$

#### 5.4.1 การวิเคราะห์สถานภาพด้านรายได้-ค่าใช้จ่าย

$$\begin{aligned} \text{- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายผันแปรต่อรายได้รวม} &= \frac{12,525.50}{15,145.00} \\ &= 0.83 \end{aligned}$$

<sup>1/</sup> ค่าใช้ที่ดิน เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด เพราะถือว่าเกษตรกรมีที่ดินที่ใช้ในการเพาะปลูกอยู่แล้ว ดังนั้นเกษตรกรจึงไม่จำเป็นต้องไปเช่าที่ดินในการเพาะปลูกยาสูบ

<sup>2/</sup> รายละเอียดค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรของใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชอยู่ในภาคผนวก ก.



$$\begin{aligned}
 - \text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายคงที่ต่อรายได้รวม} &= \frac{3,025.23}{15,145.00} \\
 &= 0.20 \\
 - \text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตต่อรายได้รวม} &= \frac{15,550.73}{15,145.00} \\
 &= 1.03 \\
 - \text{อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม} &= \frac{-405.73}{15,145.00} \\
 &= -0.03
 \end{aligned}$$

ในการปลูกไยยาสูบพันธุ์เตอร์กิชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากจำนวนรายได้ที่เกษตรกรได้รับทุก ๆ 1 บาท จะจ่ายเป็นต้นทุนการผลิต 1.03 บาท แบ่งเป็นต้นทุนผันแปร 0.83 บาท และต้นทุนคงที่ 0.20 บาท ดังนั้นจะเห็นได้ว่า รายได้ทุก ๆ 1 บาท ที่เกษตรกรได้รับจะเกิดผลขาดทุนขึ้น 0.03 บาท

#### 5.4.2 การวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจ

$$\begin{aligned}
 - \text{อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต} &= \frac{-405.73}{15,550.73} \times 100 \\
 &= -2.61 \% \\
 - \text{อัตรากำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการผลิต} &= \frac{2,619.50}{15,550.73} \times 100 \\
 &= 16.84 \%
 \end{aligned}$$

อัตราผลตอบแทนในการผลิตไยยาสูบพันธุ์เตอร์กิชเป็นอัตราผลตอบแทนที่ติดลบ คือ ร้อยละ -2.61 หมายถึง ในการจ่ายค่าใช้จ่ายในการผลิตไยยาสูบพันธุ์เตอร์ 100 บาท จะเกิดผลขาดทุน 2.61 บาท แสดงให้เห็นว่า มีการจ่ายค่าใช้จ่ายในการผลิตสูงเกินไป โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายส่วนต้นทุนผันแปร มีผลกระทบต่ออัตรากำไรส่วนเกิน กล่าวคือ ทำให้อัตรากำไรส่วนเกิน

ต่อต้นทุนการปลูกมีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 16.84 หมายถึงค่าใช้จ่ายในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช 100 บาท ได้รับผลตอบแทนในรูปกำไรส่วนเกิน 16.84 บาท

#### 5.4.3 การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน} &= \frac{3,025.23}{4.03} \\ &= 750.68 \text{ กิโลกรัม} \end{aligned}$$

ปัจจุบันปริมาณโคเวต้าเฉลี่ยที่โรงงานยาสูบให้กับเกษตรกรแต่ละรายมีจำนวน 650 กิโลกรัม เป็นปริมาณที่ต่ำกว่าปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุนอยู่จำนวน  $750.68 - 650 = 100.68$  กิโลกรัม หรือร้อยละ 13.41 ของปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน แสดงว่าเกษตรกรเกิดผลขาดทุนจากการผลิตเพราะปริมาณโคเวต้าที่ได้รับต่ำกว่าปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน

#### 5.4.4 การวิเคราะห์เกณฑ์เงินสด

$$\begin{aligned} \text{กำไรเงินสด} &= 15,145.00 - 4,690.00 \\ &= 10,455.00 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ถึงแม้ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตของใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีค่าติดลบหรือหมายถึงผลขาดทุน แต่เมื่อพิจารณาถึงกำไรเงินสดที่เกษตรกรแต่ละรายได้รับจะมีจำนวนถึง 10,455.00 บาท หรือคิดเป็นร้อยละต่อต้นทุนการผลิตได้เท่ากับ

$$\frac{10,455.00}{15,550.73} \times 100 = 67.23\% \text{ ซึ่งหมายถึง . . . จากค่าใช้จ่ายในการผลิตใบยาพันธุ์เตอร์กิช}$$

100 บาท จะได้รับผลตอบแทนในรูปของกำไรเงินสดจำนวน 67.23 บาท ดังนั้นควรที่จะส่งเสริมให้มีการปลูกยาสูบพันธุ์เตอร์กิชต่อไป เพราะยังคงมีกำไรเงินสด และถ้าโรงงานยาสูบสามารถควบคุมต้นทุนการผลิตบางประเภทให้กับเกษตรกรได้ เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช ฯลฯ ก็จะทำให้ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชไม่มีผลติดลบ และผลตอบแทนในรูปกำไรเงินสดจะสูงเพิ่มขึ้นด้วย

## 5.5 สรุป

ผลตอบแทนจากการผลิตไบยาซูบทั้ง 3 พันธุ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประจำปี 2527/2528 ซึ่งได้วิเคราะห์ด้านรายได้-ค่าใช้จ่าย วิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจ วิเคราะห์จุก-คุ่มทุน และวิเคราะห์ตามเกณฑ์เงินสด สามารถสรุปได้ดังนี้

	เวอร์จิ้นเนีย	เบอร์เลย์	เตอร์กิช
<u>การวิเคราะห์สถานภาพด้านรายได้-ค่าใช้จ่าย</u>			
- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายผันแปรต่อรายได้รวม	0.40	0.67	0.83
- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายคงที่ต่อรายได้รวม	0.25	0.15	0.20
- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตต่อ- รายได้รวม	0.65	0.82	1.03
- อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม	0.35	0.18	-0.03
<u>การวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจ</u>			
- อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต (ร้อยละ)	53.34	21.77	-2.61
- อัตรากำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการผลิต (ร้อยละ)	91.32	40.07	16.84
<u>การวิเคราะห์จุกคุ่มทุน</u>			
- ปริมาณการผลิต ณ จุกคุ่มทุน (กิโลกรัม)	918.87	159.85	750.68
- ปริมาณโคเวต้า (กิโลกรัม)	2,210.00	350.00	650.00
- ปริมาณโคเวต้าสูง(ต่ำ)กว่าจุกคุ่มทุน (ร้อยละ)	140.51	118.96	(13.41)
<u>การวิเคราะห์ตามเกณฑ์เงินสด</u>			
- กำไรเงินสด(บาท)	69,039.00	7,124.88	10,455.00
- กำไรเงินสดต่อต้นทุนการปลูก (ร้อยละ)	115.21	85.16	67.23

จะเห็นได้ว่าผลตอบแทนในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าพันธุ์เบอร์เลย์และพันธุ์เตอร์กิช ไม่ว่าจะเป็นผลตอบแทนในด้านรายได้-ค่าใช้จ่าย ผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจ และผลตอบแทนในรูปกำไรเงินสด รวมทั้งปริมาณโคเวต้าที่เกษตรกรได้รับก็มีปริมาณที่มากกว่าปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน กล่าวคือ ในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย รายได้ที่ได้รับทุก ๆ 1 บาทจะเป็นกำไร 0.35 บาท มีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการปลูกร้อยละ 53.34 และปริมาณโคเวต้าสูงกว่าปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน ร้อยละ 140.51 ส่วนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ รายได้ที่ได้รับทุก ๆ 1 บาท เป็นกำไร 0.18 บาท มีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการปลูกร้อยละ 21.77 ปริมาณโคเวต้าสูงกว่าปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน ร้อยละ 118.96 และการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช รายได้ที่ได้รับทุก ๆ 1 บาท จะเกิดผลขาดทุน 0.03 บาท มีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการปลูกร้อยละ -2.61 ปริมาณโคเวต้าต่ำกว่าปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุนร้อยละ 13.41

สาเหตุที่ผลตอบแทนในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียสูงกว่าพันธุ์เบอร์เลย์และพันธุ์เตอร์กิช เนื่องจากใบยาแห้งพันธุ์เวอร์จิเนียเป็นส่วนผสมที่สำคัญในการผลิตบุหรี่ที่รอสอเมริกัน (American Blend) รสเวอร์จิเนีย (Virginia Blend) อีกทั้งโรงงานยาสูบต้องการที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรมีการปลูกและปรับปรุงคุณภาพใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียให้ดีขึ้น เพื่อทดแทนการนำเข้าใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียจากต่างประเทศ จึงเป็นผลทำให้ราคาซื้อขายใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียจากโรงงานยาสูบเฉลี่ยต่อกิโลกรัมมีราคาสูง คือเฉลี่ยกิโลกรัมละ 41.58 บาท ขณะที่ต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียเฉลี่ยกิโลกรัมละ 25.15 บาท ผลตอบแทนที่ได้รับไม่ว่าจะเป็นกำไรหรือขาดทุนจะวิเคราะห์ผลตอบแทนลักษณะใดก็ตาม มีจำนวนสูงกว่าอีก 2 พันธุ์

ใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปริมาณการผลิตจำนวนน้อยเนื่องจากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศบางส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สามารถผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ได้มีเป็นส่วนน้อย อย่างไรก็ตามโรงงานยาสูบก็ได้พยายามส่งเสริมให้มีการเพาะปลูกให้มากขึ้นเพื่อที่จะใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตบุหรี่ยี่ห้ออเมริกันซึ่งเป็นบุหรี่ยี่ห้อที่มียอดจำหน่ายสูง ทำให้ราคาซื้อขายใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเฉลี่ยกิโลกรัมละ 29.11 บาท ขณะที่ต้นทุน

การผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์เฉลี่ยกิโลกรัมละ 23.75 บาท แสดงว่าเกิดผลตอบแทนในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ แต่เป็นผลตอบแทนที่ต่ำกว่าผลตอบแทนของพันธุ์เวอร์จิเนียและสูงกว่าของพันธุ์เตอร์กิช

ส่วนสาเหตุที่ผลตอบแทนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชต่ำกว่าพันธุ์เวอร์จิเนียและเบอร์เลย์ เนื่องจากใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตบุทรีรอสอเมริกันและรสเวอร์จิเนีย เพื่อให้ได้รสชาติ และปริมาณโคเวต้าที่โรงงานยาสูบให้กับเกษตรกรแต่ละรายเฉลี่ย 650.00 กิโลกรัม แต่ปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุนมีจำนวน 750.68 กิโลกรัม จะเห็นได้ว่าเกษตรกรได้รับปริมาณโคเวต้าต่ำกว่าปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน หมายถึง เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชสูงเมื่อเทียบกับปริมาณใบยาที่ได้รับตามโคเวต้า ก่อให้เกิดผลขาดทุน ซึ่งในความเป็นจริงเกษตรกรได้ทำการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชในปริมาณที่มากกว่าปริมาณโคเวต้าอยู่แล้ว เพราะเกษตรกรต้องการปลูกเผื่อไว้สำหรับการซ่อมต้นกล้าที่ตาย แต่เป็นการปลูกมากเกินกว่าจำนวนที่สถานียาสูบแนะนำ รวมทั้งเกษตรกรหวังที่จะได้ผลตอบแทนจำนวนมาก และเนื่องจากโรงงานยาสูบไม่มีงบประมาณพอเพียงในการจัดซื้อใบยาสูบส่วนที่เกินโคเวต้า ทำให้ใบยาสูบส่วนที่เกินโคเวต้าที่เก็บไว้เกิน 3 เดือน เป็นใบยาสูบที่เสื่อมคุณภาพไม่สามารถที่จะขายได้ แต่ใบยาสูบส่วนที่เสื่อมคุณภาพมีต้นทุนการผลิตแฝงอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นจำนวนเงินที่ได้รับจากการขายใบยาสูบตามโคเวต้า คือ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 23.30 บาท ขณะที่การคิดต้นทุนการผลิตต่อหน่วย คือ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 23.37 บาท ได้คิดจากผลผลิตที่ผลิตได้ทั้งหมดซึ่งมีปริมาณการผลิตใบยาสูบส่วนที่เกินโคเวต้ารวมอยู่ด้วย ทำให้ผลตอบแทนที่ได้รับต่ำ อย่างไรก็ตามเกษตรกรคงทำการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชต่อไป เนื่องจากการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชยังได้รับผลตอบแทนในรูปของกำไรเงินสดอยู่ร้อยละ 67.23 ของต้นทุนการปลูก หมายถึง การจ่ายค่าใช้จ่ายในการปลูกใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช 100 บาท จะได้รับผลตอบแทนในรูปของกำไรที่เป็นตัวเงินสด 67.23 บาท นอกจากกำไรเงินสดแล้ว การผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชยังมีกำไรส่วนเกินที่จะมาชดเชยต้นทุนคงที่บางส่วนคือร้อยละ 16.84 ของต้นทุนการปลูก แสดงว่าจากค่าใช้จ่ายในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช 100 บาท จะมีกำไรส่วนเกินจำนวน 16.84 บาท ที่จะมาชดเชยต้นทุนคงที่บางส่วน